

MILJØPUNKT ØSTERBRO

ÅRSPLAN 2022-2023

FOR DET LOKALE MILJØARBEJDE
I SAMARBEJDE MED ØSTERBRO LOKALUDVALG

MILJØPUNKT
ØSTERBRO

ØSTERBRO
LOKALUDVALG

Indhold

s. 3:	Forord
s. 4:	Miljøpunkt Østerbros rolle
s. 5:	Vision og metode
s. 6-7:	Indsatsområder
S. 8-9:	Fleksibilitet, digitale løsninger og covid-19-pandemien
s. 10-11:	Luftforurening
s. 12-15:	Biodiversitet, bynatur og grønne områder
s. 16-17:	Skybrudssikring og regnvandshåndtering
s. 18-19:	Affald og ressourceforbrug
s. 20-21:	Kommunikation, formidling, synlighed og netværk
s. 22-24:	Budget

Forord

Miljøpunkt Østerbro arbejder for at gøre vores hverdag og bydel mere bæredygtig. Aktiviteterne skal inspirere og ruste borgere, institutioner og erhvervsliv til at træffe bæredygtige valg og til at finde lokale løsninger på de globale klima- og miljøudfordringer. Det gør vi på mange måder, fx i form af guidede ture, foredrag, workshops, happenings, sparringsmøder, digitale kampagner, rådgivning og undervisningsforløb.

Udover egne aktiviteter er Miljøpunkt Østerbro med til at synliggøre bæredygtige tiltag i bydelen og støtte op om andre aktørers initiativer for miljøet. Vi er med til at opbygge lokale, faglige netværk, som skal sikre lokal involvering og indflydelse i bydelens udvikling. Miljøpunkt udfører også projekter i andre bydele, hvis der kan opnås ekstern finansiering, og arbejdet også kommer østerbros borgere til gavn i form af bedre miljø og klima.

Miljøpunkt Østerbro er en selvejende fond med en bestyrelse. Vi samarbejder meget tæt med Østerbro Lokaludvalg, som også støtter hovedparten af miljøpunktets aktiviteter.

Denne to-årsplan beskriver Miljøpunkt Østerbros forventede indsats for årene 2022-2023 for så vidt angår de af lokaludvalget støttede aktiviteter.

Miljøpunktet har en målsætning om- med lokaludvalgets støtte som grundfinansiering - at fundraise yderligere midler til det lokale miljøarbejde, og har også allerede fundraiset til flere andre projekter i 2022 og 2023, for eksempel til projektet "Spis din by".

Vi glæder os til at samarbejde med østerbroerne om de mange projekter og aktiviteter.

God læselyst!

Miljøpunkt Østerbros rolle

Miljøpunkt Østerbros mission er at engagere og inspirere borgere, virksomheder og foreninger til at ændre adfærd mod en mere bæredygtig livsstil. Det gør miljøpunktet ved formidling og dialog, gennem lokale partnerskaber og løbende udvikling af projekter. Miljøpunktets arbejde skal til enhver tid afspejle Københavns Kommunes Kommissorium for Lokaludvalg. Københavns Kommune har forpligtet sig til at være CO2-neutral i 2025, og til at arbejde for FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. Det er bl.a. miljøpunktets opgave at konkretisere arbejdet for verdensmålene, både ved at udbrede kendskabet til og skabe engagement for dem, og ved at oversætte dem til en lokal kontekst.

Miljøpunkt Østerbro skal udfylde en række forskellige roller i bydelens miljøarbejde som f.eks. formidler, inspirator, igangsætter, brobygger, netværksskaber, koordinator og frontløber. Miljøpunktet har sin styrke som uafhængig aktør med en stor kontakthorisont på tværs af politiske organer, administrative funktioner og befolkningsgrupper.

Miljøpunktet skal være synlige i bybilledet og skabe dialog i øjenhøjde med borgerne. For nogle aktiviteter handler det om at møde så mange som muligt for at nå en større målgruppe, f.eks. til Østerbro Weekend og andre bydelsarrangementer. Andre gange er målet at komme et spadestik dybere og tilbyde en guidet tur eller workshop til dem, der f.eks. interesserer sig særligt for biodiversitet eller affaldssortering.

Kommunikation og formidling er centralt i vores daglige arbejde. Både i det virkelige liv og via eksempelvis sociale medier, hjemmeside, nyhedsbreve og lokalaviser. Miljøpunktet har i 2021 rekrutteret nye kompetencer, der kan optimere vores formidling på digitale midler med kampagner og information, hvilket er tænkt med i aktiviteterne i denne årsplan for årene der kommer. Dette også i lyset af den aktuelle covid-19-pandemi, der på alle måder har tydeliggjort behovet for, at vi skal kunne tilpasse os nye virkeligheder konstant, opruste på digital kommunikation og planlægge fleksible aktiviteter, der tager højde for skiftende smittetal m.m.

Den lokale miljøopgave

- Støtte og udvikle det lokale miljøarbejde ved at inspirere og engagere borgere, virksomheder og organisationer i bydelen til aktivt at deltage i miljøprojekter, der samtænker miljø med det sociale, kultur, byplanlægning, økonomi og integration.
- Skabe lokal interesse og dialog om væsentlige miljøspørgsmål. Miljøaktiviteterne skal i øvrigt understøtte Østerbro Lokaludvalgs og Københavns Kommunes visioner og mål på miljøområdet.
- Arbejde for vedvarende forbedringer i det lokale miljø.
- Iværksætte aktiviteter, der gør det lettere for borgere, virksomheder og organisationer i bydelen at handle miljøbevidst og ressourcebesparende i hverdagen.
- Bidrage til udvalgte miljøprojekter og-kampagner i Københavns Kommune, som retter sig mod borgere, virksomheder og organisationer i bydelen, og bidrage til overholdelse af Københavns Kommunes forpligtelser vedrørende lokale miljøindsatser.

Miljøpunktet vil også løbende afsætte tid til at opgradere sin faglige viden og til at deltage i relevante møder og seminarer for at holde sig orienteret om planer og udvikling for kommunen og bydelen.

De vigtigste samarbejdspartnere er Østerbro Lokaludvalg, borgere, foreninger, institutioner, erhverv på Østerbro, samt Københavns Kommune.

Vision og metode

Visionen er, at Østerbro skal være foregangsbydel for en bæredygtig storby i Europa. Miljøpunkt Østerbro vil fremme en bæredygtig udvikling på Østerbro med mindre forurening, flere grønne omgivelser og mindre resourceforbrug. Vores arbejde skal bidrage til at reducere CO₂-udledningen og inspirere til en mere bæredygtig levevis. Indsatserne skal støtte op om Københavns Kommunes miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO₂-neutralt København i 2025.

Miljøpunktets overordnede arbejdsmetoder kan opdeles i tre hovedmålsætninger: 1) Udvikle, støtte og fastholde helhedsorienterede miljøprojekter i et tæt samarbejde med andre aktører. 2) Skabe lokal dialog om og rejse væsentlige og nye miljøspørgsmål. 3) Dokumentere, synliggøre og kommunikere resultater og processer udadtil.

Indsatsområder

Miljøpunkt Østerbro arbejder i 2022 og 2023 inden for en række overordnede temaer. Temaerne er fastlagt i samarbejde med Østerbro Lokaludvalg med baggrund i, hvad østerbroerne finder vigtigt ifølge lokaludvalgets borgerpanel. I den seneste borgerpanels-undersøgelse om klima og miljø svarer 87% af respondenterne, at de interesserer sig meget eller rigtig meget for miljø og klima. Kun 10 respondenter har angivet, at de slet ikke interesserer sig for det. De tre emner, der scorer højest, når man spørger hvilke emner, som er relevante og vigtige for østerbroerne på dette område er: at modvirke luftforurening, mere grønt i bydelen, affaldsbehandling og sortering (Østerbro Lokaludvalgs borgerpanel 2019).

Indsatserne skal støtte op om Københavns Kommunes miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO2-neutralt København i 2025. Temaerne og de konkrete aktiviteter er desuden tænkt, så der er god sammenhæng og synergi med relevante og aktu-

Fælles affaldsindsamlinger er en god mulighed for miljøpunktet og lokaludvalget at være synlige i bydelen, og for at møde lokale borgere i øjenhøjde.

Miljøpunktets guidede ture til den lokale bynatur bliver hurtigt fuldt booket.

elle tendenser og aktiviteter i Københavns Kommune, på Østerbro eller i samfundet generelt. Eksempelvis at Københavns Kommune i disse år skal lave en biodiversitetsstrategi, hvor der skal borgerinddrages. At vi står overfor at skulle etablere en ny naturpark i Nordhavn. Eller at der er indgået en bred national klimaaftale på affald og ressourcer, der betyder at alle kommuner landet over fra 2022 skal sortere i de samme 9 affaldsfraktioner (og på sigt 10 fraktioner, da tekstiler også kommer).

Derudover skal vi løbende se på, hvordan det lokale miljøarbejde kan understøtte og bidrage til den bydelsplan, som lokaludvalget skal udarbejde i det kommende år. Temaerne for 2022-2023 er derfor:

- Luftforurening
- Biodiversitet, bynatur og grønne områder
- Skybrudssikring og regnvandshåndtering
- Affald og ressourceforbrug
- Verdensmål, kommunikation og formidling

Der er i årsplanen defineret Key Performance Indicators, (KPI'er) for hvert indsatsområde, og der er ved overskriften angivet et procenttal, der indikerer, hvor stor del af de samlede ressourcer, det forventes at bruge på området.

Planen for miljøarbejdet sigter på at finde en synergi for indsatsområderne, da arbejdet skal pege mod en helhedsorienteret vision for den by og bydel vi gerne vil leve i. Derfor vil der til tider være et vist overlap i formål for de forskellige aktiviteter, og aktiviteterne kan i nogle tilfælde høre hjemme under flere forskellige indsatsområder. Projekter med fokus på mere grønt i byen forventes f.eks. at indvirke positivt på luftforureningen, mere fokus på luftforurening og dets kilder kan bidrage til øget fokus på grøn mobilitet osv.

Årsplanen indeholder indsatser inden for 9 af de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling. Det fremgår under hvert indsatsområde. For alle indsatser er FN's mål 17 om "Partnerskaber for handling" gennemgående.

Miljøpunkt Østerbro laver en masse forskellige aktiviteter inden for hvert indsatsområde.

Fleksibilitet, digitale løsninger og covid-19-pandemien

Erfaring viser, at det er vigtigt, at miljøpunktet kan opretholde agilitet i forhold til at løfte oplagte opgaver, der opstår løbende i perioden, udvikle langsigtede projekter og indgå i strategiske samarbejder. Den aktuelle Covid-19 pandemi har på alle måder tydeliggjort behovet for, at vi skal kunne tilpasse os nye virkeligheder konstant og planlægge fleksible aktiviteter, der tager højde for skiftende smittetal m.m.

Miljøpunktet har eksempelvis i 2020-2021 lavet flere udendørs aktiviteter end sædvanlig og afholdt flere digitale aktiviteter. Erfaringerne fra de sidste par år viser, at nogle af aktiviteterne kunne transformeres til udendørs aktiviteter indenfor fokusområderne, og coronakrisen gav også anledning til at udvikle et nyt, udendørs undervisningsprojekt med fokus på biodiversitet i byen. Det er planen, at miljøpunktet løbende vil finde alternativer til planlagte aktiviteter i tilfælde af, at smittetallene også i 2022-23 vil udfordre de planlagte aktiviteter i denne årsplan. Når det er sagt, vil smittetallene naturligvis i sidste ende have indflydelse på det antal borgere, som miljøpunktet kommer i kontakt med.

Vi har i denne årsplan sat aktiviteter ind, der bygger på de mange gode erfaringer fra de foregående år, og som beskrevet før, passer ind i temaerne og øvrige aktiviteter i vores bydel. Vi har også i denne årsplan øget fokus på måder at nå borgere på, som er mindre sårbare overfor fx stigende smittetal. Der er eksempelvis at lave mere digital information, så som mindre informationskampagner på sociale medier eller infografikker om de forskellige emner. Det vil kunne informere et bredt udsnit af østerbroerne om relevante emner og samtidigt gøre aktiviteterne mindre sårbare ift. corona-restriktioner. Vi kan desuden nå ud til et bredere publikum end lige dem der kunne deltage i et arrangement, især da vi i de seneste par år har haft et voksende reach på de sociale medier.

Den grønne omstilling er i høj udstrækning kulturbåren. Derfor er det et formål med miljøpunktets aktiviteter, at "sprede ringe på vandet", der kan flytte holdninger, skabe dialog om vores livsstil og visioner for byen og bydelen. Sanselige oplevelser kan flytte holdninger og inspirere til deltagelse i en grøn omstilling. Det er en

tendens i tiden, som breder sig, at kunst, kultur og bæredygtighed kan gå hånd i hånd. Derfor vil miljøpunkt have fokus på samarbejder med mange faggrupper herunder også kulturaktører/kunstnere.

I nedenstående afsnit om de forskellige indsatser er der for hvert tema angivet et antal borgerrettede arrangementer vi forventer at gennemføre. I enkelte tilfælde, hvis chancen og samarbejdsmulighederne opstår, kan nogle af arrangementerne erstattes af et projekt af mere vedvarende karakter, som folk kan opleve i vores bydel på forskellige tidspunkter. Det kunne fx være en audiowalk om biodiversitet på Nordhavnstippen, som folk kan høre, når de vil. Sådanne kreative output er dog mere tids- og ressourcekrævende i udviklingen, og kan derfor erstatte flere enkeltstående-aktiviteter. De konkrete aktiviteter, der fremgår af denne to-årsplan, kan også løbende og efter aftale med lokaludvalget udskiftes til andre, som miljøpunktet og lokaludvalget bliver enige om.

Luftforurening, 15 %

Baggrund

Forureningen i København skyldes især biltrafik, brændeovne og krydstogtskibe. Det giver anledning til at rejse diskussionen om hvilke løsninger, der kan sikre den nødvendige (og smidige) transport i byen. Ifølge Københavns Kommunes mobilitetsredegørelse fra 2021 udgør vejbaner 46% af det samlede areal mellem byens huse. Bilparkering langs vej står for 8% af arealet mellem byens huse, mod 1% for cykelparkering. Antallet af personbiler er steget med 28% de sidste ti år, dvs. mere end befolkningsvæksten, som er på 17%. Cykelbestanden er steget med 16% i samme periode. Med Kommuneplan 2019 er der vedtaget en række nye mål for fremtidens transport i København. Herunder mål om, at andelen af bilture maksimalt må udgøre 25% i 2025 og mål om, at antallet af daglige gangture per københavnere i København øges med 20%. Miljøpunkt Østerbro vil arbejde for at understøtte kommunens målsætninger.

Miljøpunktet vil samarbejde med lokaludvalget, Teknik- og Miljøforvaltningen, andre miljøpunkter og grønne organisationer arbejde for en byudvikling med mindre fossil transport og mere grøn mobilitet, og dermed hvordan det kan bidrage til at opnå 2025 målene.

Her på Østerbro har Østerbro Lokaludvalg sammen med Rådet for Grøn Omstilling afdækket, hvilke specifikke steder i bydelen, der er særligt ramt, samt ved konsulenthjælp fra Concito fået belyst betydningen

Indsatsen forholder sig til ovenstående bæredygtigheds mål

af etablering af en Østlig Ringvej. Lokaludvalget har bl.a. foreslået en trafik-løsning for Sankt Kjelds Kvarter, for at imødegå udfordringer med sivetrafik fra en Østlig Ringvej samt behovet for en sikker skolevej på Nygårdsvej.

Det er bl.a. Miljøpunkt Østerbros opgave at støtte op om og synliggøre lokaludvalgets arbejde på området, Det nye lokaludvalg skal udvikle en Bydelsplan – det vil miljøpunktet gerne bidrage til, f.eks. med relevant borgerinddragelse.

Derudover vil miljøpunktet have fokus på, hvad man som borger kan gøre selv, f.eks. ved at skrotte sin brændeovn og vælge grøn transport. Endelig formidler Miljøpunktet viden om indendørs luftkvalitet, og hvordan man kan undgå skadelig kemi i hverdagen. Forureningen i boligerne stammer primært fra forureningskilder inde i boligerne bl.a. stearinlys, madlavning, møbler m.v. Løsningerne er ofte nemme, hvis man kender dem, og miljøpunktet har i de senere år afholdt foredrag om emnet målrettet vordende og barslende forældre.

I 2021 har vi udviklet et projekt om samme emner, der er specielt målrettet ældre borgere, for at de bedst kan tage praktisk viden og sunde vaner til sig. Det bliver afprøvet som pilotprojekt i slutningen af 2021, og fortsættes i de kommende år.

Fakta

Luftforurening er en af de dyreste og mest sundhedsskadelige miljøproblemer i Danmark. Alene i København koster luftforureningen, ifølge DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet, 9 milliarder kroner om året og er skyld i 10 % af alle for tidlige dødsfald. Det svarer til at der hvert år dør 550 københavnere for tidligt på grund af luftforurening.

Miljøpunktet sætter fokus på biodiversitet, bynatur og grønne områder.

Miljøpunktet sætter fokus på cyklisme og grøn mobilitet.

Formål med indsatsen

At skabe mere opmærksomhed på luftforurening og dets kilder, herunder hvad man selv kan gøre som borger for at nedbringe sine udslip. At inspirere til engagement i byens udvikling og i hvordan emissionsfri transportmidler og mere plads til natur i byen kan bidrage til renere luft.

Key Performance Indicators

Afholdelse af 2-4 foredrag/workshops.

I 2021 udviklede MPØ et oplæg om sundt indeklima og en hverdag uden skadelig kemi målrettet ældre borgere. Det blev afprøvet som pilotprojekt i 2021 og videreudvikles og fortsættes i de kommende år.

Deltagelse i Forum for Klima, Trafik og Trængsel.

Afholdelse af minimum 2 informationsmøder om fx krydstogtskibe, bydelens forureningskilder (herunder hierarkiet i dem), brændeovne, deleordninger, trafiksanering eller lignende.

2-4 informations-guides som deles på sociale medier og i nyhedsbreve med information om luftforurening eller gode råd til adfærdsendringer.

Artikler og opdateringer på hjemmeside, sociale medier og i nyhedsbrev om luftforurening. Og vejledning af private og erhverv online om grøn mobilitet på digitale medier.

Dele lokaludvalgets høringsvar, artikler og arrangementer via vores sociale medier og i nyhedsbreve.

Udlån af ladcykler – kontakt med minimum 100 borgere.

Eksempel/samarbejdspartnere

Oplæg for fx Nabo Østerbro, Fælledgården og lignende, fx i Samarbejde med Tænk Kemi. Oplægene kan inspirere seniorer til en sund hverdag og et indeklima uden skadelig kemi.

Samarbejde med med IDA, Cyklistforbundet, By- og Pendlercyklen, Let's Go og de øvrige miljøpunkter om en fælles strategi for bæredygtig mobilitet, med henblik på at styrke grøn mobilitet som delebilisme og cyklisme m.m.

I samarbejde med lokaludvalget, kan vi tage emner op inden for luftforurening og give lokale borgere gode råd og svar på deres spørgsmål.

Fx how-to videoer/info-grafikker på sociale medier a la:

"Disse kilder til luftforurening er størst på Østerbro", "Derfor skal du skifte din brændeovn" eller "5 gode råd til et bedre indeklima derhjemme". De er med til at oplyse en bred målgruppe om luftforurening, og hvad man kan gøre for at mindske den

Fx artikler om dieselforurening fra biler, busser og krydstogtskibe, brændeovne og knallerter eller klumme/debatindlæg om trafikforhold i ØsterbroLiv. Artikler kan give grundig og mere dybdegående information om relevante emner.

Samarbejde med Østerbro Lokaludvalg om synliggørelse af lokaludvalgets arbejde på området. Fx når lokaludvalget afholder borgermøder.

Udlån af ladcykler er fortsat en succes i Miljøpunkt Østerbro og en kilde til, at vi kommer i direkte kontakt med et stort antal borgere. Og får en dialog om grøn mobilitet

Miljøpunktet samarbejder med mange forskellige aktører for at skabe en grønnere bydel. Der er også oprettet et grønt fællesskab, der skal sikre at flere borgere har et sted at gå hen med sine gode, grønne ideer og få dem udmøntet på Østerbro. Foto: Østerbro Gadehaver

Biodiversitet, bynatur og grønne områder, 30 %

Indsatsen forholder sig til følgende bæredygtigheds mål

Biodiversiteten er under voldsomt pres. En million arter er truet af udryddelse ifølge en rapport fra FN-organisationen Ipbes. Det er nødvendigt at værne om biodiversiteten i byen, at gøre plads til den- og holde af den.

Københavns Kommune er i disse år ved at udvikle en biodiversitetsstrategi. Desuden har København tilmeldt sig Miljøministeriets konkurrence om at blive Danmarks vildeste kommune, en konkurrence om at få mere vild natur og øget biodiversitet. 92 ud af landets 98 kommuner har i øvrigt tilmeldt sig konkurrencen, så på landsplan bliver der også fokus på bynatur, grønne områder og biodiversitet i den kommende tid.

Biodiversitet er også et emne, der optager os på Østerbro. Vi skal have en ny park i Nordhavn. Og ifølge Østerbro Lokaludvalgs borgerpanel er ønsket klart – folk vil have mere urørt natur i parken. 2700 østerbroere har svaret på Lokaludvalgets undersøgelse og ønsket er klart. Hele 89 procent ser i nogen eller høj grad, at der indtænkes biodiversitet i parken i Nordhavn og 75% vil også gerne have at parken bliver langt større end planlagt (100HA fremfor planlagt 28HA).

Miljøpunktet arbejder for at inspirere til og understøtte lokale initiativer til at skabe mere bynatur, herunder grønne opholdsrum og bydelsrum. Og at skabe engagement i bydelens grønne udvikling, eksempelvis i forbindelse med den førnævnte naturpark i Nordhavn.

Vi fortsætter med populære workshops og guidede ture ud i det grønne og blå, som fx bynaturvandring til bynatur på Østerbro og ”Bat-Nights” i Fælledparken og på Nordhavnstippen. Workshops hvor vi bygger lokale

insekthoteller med skolebørn og planteworkshops er også meget populære og bringer os i kontakt med et meget bredt segment af borgere i alle aldre.

Lysforurening er en hidtil undervurderet faktor i det massive tab af biodiversitet og arter, som sker lige nu. To tredjedele af planetens dyr er, til forskel fra mennesket, natdyr. En debat om, hvordan vi sikrer en mere selektiv og kvalitativ belysning i en by, der vokser, er derfor en lavthængende frugt, når det kommer til at sikre mere biodiversitet, og lysforurening og biodiversitet er et nyt område miljøpunktet ønsker at sætte fokus på. Lige nu øges mængden af kunstigt lys med 6% om året på globalt plan.

Her i vores hovedstad er der også nu aktuelle debatter om menneskers sikkerhed i mørket, fokus på flagermusenes livsbetingelser i eksempelvis Fælledparken samt Københavns udvikling af en ny biodiversitetsstrategi sammen med borgerne. Og Nordhavn er et nyt byområde, der skal udvikles. Der er således momentum nu for at løfte diskussionen om lysforurening og biodiversitet, og hvordan det kan tale ind i den smukke, nordiske lystradition. En anden god grund til at sætte fokus på lysforurening de kommende år er et voksende fokus verden over på dette ellers lidt undervurderede emne. Så dette er et nyt emne Miljøpunktet ønsker at arbejde med i de kommende år.

Formål med aktiviteter

- At øge kendskabet til og skabe fællesskaber omkring den lokale bynatur
- At arbejde for at skabe lokalt engagement i og opbakning til at skabe flere grønne områder i bydelen samt sikre bevarelsen af nuværende naturområder
- Engagere borgerne i emnet, guide til de grønne steder og udbrede kendskab til naturen, for at vi kan passe på den. Gennem understøttende projekter at få bydelens borgere og erhverv til at skabe mere bynatur, herunder grønne opholdsrum.

Key Performance Indicators	Eksempel/samarbejdspartnere
Mindst 6 borgerinddragende aktiviteter*- offentlige ture, workshops, oplæg/debat.	Fx guidede ture til Nordhavnstippen, planteworkshops eller Østerbro weekend. Eller lignende arrangementer, hvor vi kan informere og involvere østerbroerne i arbejdet med mere bynatur.
Fortsætte arbejdet med at udvikle en biodiversitetsstrategi i København- et projekt, hvor vi I samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening engagerer borgere i at pleje og øge biodiversiteten på Østerbro.	I samarbejde med Københavns Kommune, Østerbro Lokaludvalg m.fl.
Afholde 3-5 undervisningsforløb med fokus på biodiversitet. Undervisningen skal foregå udendørs i sæson.	Samarbejde med de bemandede legepladser. Projektet er udviklet med støtte af lokaludvalget og Friluftsrådet, og tilsagnet til Spis din by muliggør at koble ekstern ekspertise i form af naturvejleder på projektet.
3- 5 mindre information-guides på sociale medier/i nyhedsbreve med information om emnerne. Fx how-to-videos eller grafik.	Fx ”Sådan gør du gården mere grøn”, eller ”Disse sjældne arter kan du se på Nordhavnstippen” eller ”kender du disse vigtige nat-insekter?” ”sådan får vi flere grønne strøg i bydelen” etc. Med dem, kan vi nå en bredere målgruppe med digital, relevant information om bynatur, biodiversitet og grønne områder.
Aktiv deltagelse i møder og informationsmøder	Samarbejde med Nordhavns Naturvenner, By & Havn m.fl. om udviklingen af Nordhavns Naturpark.
Samarbejde med lokale aktører og borgere om at få flere grønne strøg/grønne gader.	I samarbejde med Lokaludvalget, at udvikle en strategi for at skabe flere grønne strøg, hvor biltrafikken kan omlægges eller drosles ned til fordel for grønne cykel- og gangarealer. Overlapper med fokusområdet for Skybrudssikring og regnvands- håndtering.
Løbende formidling af lokale initiativer på området, når de opstår.	Fx kommunikere om det, når Københavns Kommune eller andre relevante instanser/aktører i bydelen laver noget med grønne områder og biodiversitet.
Minimum 1 aktivitet om lysforurening og biodiversitet.	Fx en workshop, mørkevandring, temadag eller et kunstværk, der sætter fokus på emnet, indsamler og formidler viden. Evt. et samarbejde med Åben Festival.
Udlån af høns og hønsesgård hele året.	Hønsene giver borgere en mulighed for at prøve det af med at have høns i byen, samt at skabe fællesskaber omkring det grønne i gården/SFO eller legeplads. De har i det seneste år, udover boligforeninger, været udlånt til den bemandede legeplads i Kildevældsparken, hvor det lykkedes at skabe et fællesskab hos nærboende.
Æblemosteriet er udlånt i sæsonen.	Miljøpunktet når ud til nye borgere og institutioner med vores udlånsordninger. Det sætter fokus på at bruge- og spise- bynaturen og undgå madspild.
Deltage i, udvikle og formidle aktiviteter med fokus på emnerne sammen med relevante samarbejdspartnere.	Fx et samarbejde med det nye fælleshus af genbrugsmaterialer eller Åben Festival.
Samarbejde med minimum 8 lokale boligforeninger om at skabe grønne ”åndehuller”	Samarbejde med boligforeninger på Østerbro. Projektet er også i samarbejde med Tagtomat m.fl. Projektet er støttet af Københavns Kommunes Biodiveristetspulje.
<i>*enkelte af de borgerrettede arrangementer, kan i tilfælde hvor det er muligt erstattes af et projekt af mere vedvarende karakter, som folk kan opleve i vores bydel på forskellige tidspunkter.</i>	

Miljøpunkt Østerbro har desuden allerede fundraiset eksterne midler til to andre projekter inden for dette tema. Det er projektet "Spis din By" og projektet BUGS.

"Spis din by"

Spis din by er en videreudvikling af projektet "Spis dit Østerbro", i samarbejde med byens bemandede legepladser. Eleverne får kendskab til naturen i lokalområdet på en måde, der kan inspirere til udendørsliv og til at gøre brug af de grønne områder. Undervisningen giver anledning til at tale om, hvad bynatur er og skal være, og relateres til de relevante verdensmål. Projektet forankres hos de lokale legepladser og giver lærerne mulighed for at fortsætte aktiviteterne fremledes.

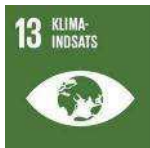
"BUGS" – et værk på Copenhagen Light Festival

Miljøpunkt Østerbro har lavet et samarbejde med Miljøpunkt Amager og laver insekt-workshops for skoleklasser i begge bydele. Børnene skal efterfølgende tegne nat-insekter til værket "BUGS", der er optaget til at blive vist på Copenhagen Light Festival 2022. Værket vil (i første omgang) blive vist under lysfestivalen i februar 2022 i Remiseparken. Projektet er, udover lysfestivalen, støttet af Sundby Områdefornyelse.

Miljøpunkt Østerbro vil efter lysfestivalen arbejde for at få værket til Østerbro, i samarbejde med lokale aktører.

Skybrudssikring og regnvandshåndtering, 15%

Indsatsen forholder sig til ovenstående bæredygtigheds mål

Gårdhaven i Askøgade er et eksempel til inspiration, hvor Københavns Kommune har investeret mange ressourcer. Men mindre kan også gøre det, hvis man som boligforening ønsker at investere i regnvandshåndtering.

Lokaludvalgets borgerpanelsundersøgelse viser, at 81% af de adspurgte synes, at klimasikring mod stormflod og vandstanden er det vigtigste at få løst i den langsigtede udvikling af byen.

Behovet for klimatilpasning, er massivt og akut. Skybrudssikring bliver det mest indgribende i byrummet i de næste 20 år. Indtil nu er der meget blandede resultater med planerne og et grundlæggende spørgsmål er, om København laver Lokal Afledning af Regnvand (LAR) og dermed ofte grønne overfladeløsninger eller de dyrere kloakrør. Politisk er det besluttet at gennemføre en grøn skybrudsplan, men reelt bliver traditionelle løsninger fremherskende. De første 10 cm nedbør er boligforeningernes eget ansvar at aflede. Faskiner, grønne tage, forsinkelse af regnvand til afløb, regnvand/bede som en del af gårde/legepladser er nødvendige, især steder, hvor man alligevel ville have bygget om.

Træer, grønne tage, facadebeplantninger og andet grønt bidrager til nedkøling af byen og vil samtidig opsuge regnvand eller forsinke dets vej til kloakken, så belastningen af denne mindskes. Mere grønt i byen hjælper også med at optage CO₂ og andre forurenende partikler fra luften.

Formål med aktiviteter

- At forebygge klimaforandringer og skabe grønne byrum med fokus på biodiversitet.
- At arbejde for at skabe lokalt engagement i og opbakning til at skabe flere grønne områder i bydelen.
- Gennem understøttende projekter at få bydelens borgere og erhverv til at skabe mere bynatur, herunder grønne opholdsrum.

Key Performance Indicators*

Minimum 2 workshops/guidede ture med inspirationsoplæg om klimatilpasning- og omtale via vores digitale kanaler.

Minimum 2 informations-kampagner med hjælp til klimatilpasning. Fx how-to-videoer eller grafikker.

Deltage i og bidrage til eventuelle kommende borgermøder ifm. tilkøbsprojekter.

Yde vejledning og støtte op, når behovet opstår. Holde os opdaterede og løbende give vejledning til interesserede borgere og boligforeninger om etablering af plantekasser, grønne tage og facader, regnvandsbede etc., på hjemmeside og sociale medier.

**Det gælder for ovenstående KPI'er, at de løbende og efter aftale med lokaludvalget kan udskiftes med ad-hoc opgaver, som miljøpunktet og lokaludvalget bliver enige om. Der tilstræbes et tæt samarbejde på området, hvor lokaludvalget løbende tildeler miljøpunktet relevante opgaver i arbejdet med at klimasikre bydelen. Derudover vil prioriteringen af ressourcer mellem fokusområdet for Skybrudssikring og regnvandshåndtering" og "Grønne områder og bynatur" være fleksibelt, således at miljøpunktet har mulighed for at indgå relevante samarbejder når muligheden opstår.*

Eksempel/samarbejdspartnere

Fx guidet ture i Klimakvarteret eller gårdhaven i Askøgade på Østerbro. Eller workshop om mulighederne for at etablere grønne tage og facader. Det er med til at vise og fortælle om de gode eksempler på, hvordan fx. klimasikring, regnvandshåndtering og gårdfornyelse kan gå hånd i hånd.

Fx: "Det kan I selv gøre i jeres gård for at aflede regnvand". Vi kan med digital kommunikation nå en bredere målgruppe med hjælp til selvhjælp inden for regnvandshåndtering, etablering af grønne tage, facadebeplantning, etc.

Sammen med ØLU samarbejde om borgerinddragelsen på Strandboulevarden.

I samarbejde med Lokaludvalget at sørge for vejledning og borgerinddragelse i forbindelse med nye klimatilpasningsprojekter.

Affald og ressourceforbrug, 30%

Indsatsen forholder sig til disse bæredygtigheds mål

I Europa har danskerne en ærgerlig førsteplads. Vi er dem, der smider mest husholdningsaffald ud. Over 800 kilo per person, hvert år. Samtidig bliver næsten en tredjedel af alt affald i Danmark brændt (kilde: Miljøministeriet).

Et bredt flertal i Folketinget har derfor for nyligt vedtaget en affaldsplan med titlen "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi". En væsentlig indsats i planen er, at vi skal genanvende og genbruge langt flere ressourcer end vi gør i dag. Fremover skal alle danskere alle sortere vores affald i de samme affaldstyper (9 nu og 10 på sigt, da tekstil-affald også kommer med). Uanset hvor man er i landet. København er i gang, men det er nyt for københavnernes og østerbroerne, og der er derfor godt potentiale for en informations-indsats på dette område.

Kampen mod den globale opvarmning skal vindes ved politiske og strukturelle forandringer – men også ved, at vi som borgere reducerer vores ressourceforbrug og samtidig sikrer, at ressourcerne forbliver i kredsløb.

Da danskerne har et af de højeste privatforbrug i verden, er det væsentligt at fokusere på at nedsætte den enkelte husstands CO2 forbrug.

Vores klimaaftryk måles i direkte og indirekte udledning af CO2. Det direkte er det, der sker når vi kører bil, varmer vores huse op, etc. Det er det vi udleder i per indbygger ved at have vores infrastruktur som sygehuse, vejkrøds og alt muligt andet fælles. Målene om at gøre København CO2 neutral bygger på udledning i Danmark, og medregner ikke den indirekte udledning, som i høj grad stammer fra de enkelte husstandes forbrug. Det er udledningen i produktionen af de produkter og services vi køber. Når der bruges strøm til Netflix og Google/Facebook serverne, og de

ressourcer og den udledning der sker når der produceres tøj og elektronik i andre lande.

Det er et område, hvor man som borger selv kan gøre en stor forskel og hvor vi som borgere har (positiv) handlekraft. Det er især her, at vi kan forbinde det enkelte menneskes dagligdag med de globale miljøudfordringer, og inspirere til en erkendelse af, at det bæredygtige liv er det gode liv.

Miljøpunktet vil derfor fortsat gøre en stor indsats for at formidle og inspirere til adfærdssændringer, der kan komme de allerstørste "klima-skurke" til livs.

Affald og ressourceforbrug er et fokusområde, hvor det giver god mening at bruge en relativt stor del af Miljøpunkt Østerbros samlede ressourcer, af flere grunde: Vi oplever en stor interesse for emnet hos borgerne, vi kan relativt nemt starte en masse aktiviteter og projekter i samarbejde med et væld af aktører, hvor opgaverne passer til vores størrelse og kompetencer, og vi kan stå på skuldrene af aktiviteter, vi har gennemført gennem årene – og dermed få relativt meget output for vores indsats. Miljøpunkt vil både tage fat på tøjforbrug, plastik, madspild, affaldssortering, genbrug og meget mere.

Formål med aktiviteter

Indsatsen skal bidrage til at begrænse ressourceforbruget og til at reducere forbrugsbaseret CO2 udledning. Støtte op om København Kommunens Miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO2 neutralt København i 2025.

Key Performance Indicators

7-8 borgerinddragende aktiviteter *

- affaldsindsamlinger, workshops, oplæg/debat.

5-6 mindre informations-kampagner med hjælp til affaldssortering og bæredygtigt ressourceforbrug. Fx how-to-videoer eller grafikker.

Løbende formidling om relevante emner såsom tøjforbrug, affaldssortering, energioptimering, genanvendelse, madspild etc. på hjemmeside og Sociale medier.

Videreudvikle og afholde "Re-fashion"event om bæredygtigt tøjforbrug og genanvendelse i samarbejde med fagudvalget for Kultur, idræt og fritid, (ca. 3 workshops og 3-6 oplæg).

2 workshops/oplæg om ressourcer og genanvendelse, som en videreudvikling af "Plastikposefrit Østerbro".

Samarbejde med lokale aktører.

Dialog med Københavns Kommune og andre relevante parter om, hvordan vi kan bidrage med at indsamle data til at understøtte det udvidede producentansvar.

3-6 undervisningsforløb i Fornemmelse for mad 2.0 eller Generation Verdensborger. 5-10 virksomhedsbesøg.

**enkelte af de borgerrettede arrangementer, kan i tilfælde hvor det er muligt erstattes af et projekt af mere vedvarende karakter, som folk kan opleve i vores bydel på forskellige tidspunkter.*

Eksempel/samarbejdspartnere

Fx affaldsindsamlinger, borgermøde om affaldssortering, byttemarked eller lignende. Fx i samarbejde med Miljøstyrelsen, ØLU, Løs marked, Danmarks Naturfredningsforening og Plastic Change m.fl.

Fx: "Hvad skal i hvilken skraldespand", "Sådan nedsætter du dit madspild", "disse alternativer kan du bruge i stedet for plastik". Eller "dette betyder det kommende øgede producentansvar". Med digital kommunikation kan vi nå en bredere målgruppe med hjælp til selvhjælp inden for affaldssortering og ressourceforbrug.

I samarbejde med andre organisationer, myndigheder osv.

I samarbejde med ØLU, Villa Kultur/ Enigma m.fl. Eventet sætter fokus på forskellige dele af emnet tøjforbrug og miljøkonsekvenserne ved det store tekstilforbrug.

Fx Sy stofposer af genbrugsstof med lokale skoleelever/ældre/borgere, inkl. Løbende formidle projektet og involvere lokale erhvervsdrivende.

Fx at støtte op om eller samarbejde med Repair Café, lokale skræddere og elektronikreparation (Blue City, ReFurb, etc.). Støtte op om flere genbrugs- og bytteordninger, så som byttemarkeder.

Fx samarbejde med DTU eller anden relevant uddannelsesinstitution om projekt, der undersøger mulighederne for direkte genanvendelse for udvalgte lokale virksomheder, som et led i overgangen til udvidet producent ansvar.

Samarbejde med fx, Coop, skoler, Dansk supermarked, LØS-marked og socialøkonomiske virksomheder.

Kommunikation, formidling, synlighed og netværk, 10 %

En forudsætning for miljøpunktets øvrige arbejde er strategiske samarbejder med andre aktører og synliggørelse af projekterne og det lokale miljøarbejde generelt, herunder lokaludvalgets indsatser.

Miljøpunkt Østerbro er både facilitator af andres gode idéer og aktør på egne projekter. Vi skal dokumentere, synliggøre og kommunikere resultater og processer udadtil.

Formål med aktiviteter

- Synliggørelse af det lokale miljøarbejde, herunder også indsatser, der er foretaget af Østerbro Lokaludvalg og andre lokale aktører.
- At motivere bydelens borgere og erhverv til at deltage i årsplanens indsatser og hermed bidrage til en mere bæredygtig adfærd. At skabe dialog om væsentlige miljøemner.
- Støtte op om København Kommunes Miljøpolitik, handleplan for FN's 17 verdensmål og plan for et CO₂-neutralt København i 2025
- Strategisk fundraising ved netværksaktiviteter og synlighed. Facilitere og formidle borgernes ideer. Derudover udarbejdelse af årsplan, årsrapport.

Miljøpunktets nye hjemmeside er en platform for dokumentationen af det lokale miljøarbejde

Skal det være slut med brændeovne på Østerbro?

IFØLGE MILJØSTYRELSEN står brændeovnsrøg for hele 70 procent af den samlede danske partikeludledning.

fra dieseltrafikken er langt farligere, end hidtil antages. Og størstedelen af luftforureningen stammer slet ikke fra Danmark, men er blæst hertil fra udlandet.

Problemet er kompliceret, og talene kan virke til at støtte op om forskellige diagnoser: Mens det ændrer ikke på, at min brændeovn udsender det samme antal skadelige partikler, uanset hvor meget jeg røger, ligeså af brændeovnen ingen eller udsender forureningsskader. Og til forskel fra de vindblæste forureninger fra udlænde, er brændeovnen et problem, jeg som borger selv kan gøre noget ved.

MEN HVOR stort er problemet egentlig her på Østerbro, og hvor dan kan man selv mindske sin udledning, hvis ikke man er klar til at vikle færd i sit stueværelse hyggemøder?

DET KAN DU få meget mere at vide om mandag 24. februar klokken 19 til 21 i Østerbrohuset, hvor Østerbro Lokaludvalg og Miljøpunkt inviterer til debat om brændeovne og luftforurening.

Sara Kier er centar for miljøet på Østerbro

Tænk også på dem uden netforbindelse

MAN SUNG så i fremtiden ligger et bibliotek på Julevej 227. Årsagen i dag vil det være tryk-ting til med den under-krift via nettet: www. bibliotekets forbehold på markedet, hvis den-der i fraktet stige anse-ligt. Det synes for en selv-ge, at man kan møde i-

Miljøpunkt Østerbro skriver klummer om aktuelle emner til Østerbro Avis

Key Performance Indicators

Løbende deltagelse i møder, konferencer og aktiviteter, der vedrører bydelen eller forvaltningen.

Deltage i 2-4 bydelsarrangementer (fx Østerbro weekend), hvis det er muligt i lyset af aktuelle smittetal for corona.

Udvælgelse af enkelte aktiviteter til virtuel gennemførelse, afhængig af coronasituationen.

Bidrage til kommunale kampagner om kommunens miljøtiltag.

Udsende 15-25 nyhedsbreve.

15-20 omtaler i Østerbro Avis og andre medier.

Løbende opdateringer på sociale medier.

Løbende opdateringer og dokumentation af det lokale miljøarbejde på hjemmeside.

Fundraising til lokalt miljøarbejde hos mindst 5 eksterne fonde.

Deltagelse i bydelsevents er en god mulighed for at nå ud til lokale borgere

Budget 2022

for fonden Miljøpunkt Østerbro
Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Indtægtsposter	2022
Driftstilskud fra Østerbro Lokaludvalg	716.000
Projektmidler fra Østerbro Lokaludvalg	650.000
I ALT	1.366.000 kr.

Driftstilskud - udgiftsposter	2022
Centerledelse: Koordinering, budget og regnskab, bestyrelsesarbejde, samarbejde med Lokaludvalgte formandskab og udvalg, mv.	175.000
Husleje inkl. forbrug	110.000
Kontorhold: Efteruddannelse, IT-support, IT-systemer og telefoni, forsikringer, økonomisystem, bestyrelses- og personaleudgifter, mødeudgifter og lokaleomkostninger ifb. med møder, mindre anskaffelser, m.v.	160.0000
Revision og bogholderi	60.000
Driftudgifter i alt	505.000 kr.

Projektmidler - udgiftsposter	2022 - primært lønudgifter
Fundraising, strategiudvikling og strategiske samarbejder, dialog med KK, herunder TMF, udvikling af nye projekter, årsplan og årsrapport mv.	150.000
Luftforurening: Research og projektudvikling, borgernær formidling og vejledning på hjemmeside og SoMe, informationsmøder, cykeludlån, reparation og vedligeholdelse af ladcykler, strategiske samarbejder m.v.	107.000
Grønne områder og bynatur: Udvikling af partnerskaber og samarbejdsaktiviteter for et grønt Østerbro, offentlige ture, workshops, oplæg/debat, undervisning af skolebørn, formidling, udlån af høns og æblemøsteri, inklusive vedligeholdelse og reparation, m.v.	213.000
Skybrudssikring og regnvandshåndtering: Research, projektudvikling, kortlægning af relevante indsatser og borgerinddragende aktiviteter.	106.000
Affald og ressourceforbrug Undervisning, workshops og events, projektudvikling, vejledning til en bæredygtig livsstil, udvikling af partnerskaber, formidling mv.	215.000
Kommunikation, formidling, synlighed og netværk Formidling og dialog med borgere og diverse aktører Bydelsarrangementer, kampagner, dokumentation af miljøarbejdet	70.000
Projektdgifter i alt	861.000 kr.
SAMLEDE UDGIFTER I ALT	1.366.000 kr.

Miljøpunkt Østerbro
Masnedøgade 20
2100 København
Tlf: 31 49 70 84
CVR: 31 51 62 50
Email: info@miljopunkt-osterbro.dk